

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013 (III.28) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése

34 522 02	Elektromos gép- és készülékszerelő
-----------	------------------------------------

Tájékoztató

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

Használható segédeszköz: szabványok, táblázatok, gépkönyvek, számológép

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: **40%**.

1. feladat**Összesen: 12 pont****Karikázással jelölje az alábbi tesztfeladatok esetében a helyes válasz betűjelét!****1.A) Milyen kölcsönhatás alapján működnek a villanymotorok? ..... 2 pont**

- a. Villamos kölcsönhatás.
- b. Mágneses kölcsönhatás.
- c. Gravitációs kölcsönhatás.

2.B) Milyen veszteségek lépnek fel az aszinkronmotor állórészében? ..... 2 pont

- a. Tekercsveszteség és súrlódási veszteség.
- b. Tekercsveszteség és vasveszteség.
- c. Vasveszteség és súrlódási veszteség.

3.C) Milyen megoldású a motorvédő kapcsolóba épített túlterhelés-védelem?

..... 2 pont

- a) Elektromágneses kioldó.
- b) Ikerfém-hőkioldó.
- c) Olvadábiztosító.

4.D) Az egyenáramú gép melyik része az armatúra?

..... 2 pont

- a) Az állórész.
- b) A forgórész.
- c) A gerjesztés módjától függően lehet az álló- és a forgórész is.

5.E) Mi a kiegészítő (védő-) szigetelés?

..... 2 pont

- a) Kettős szigetelés.
- b) Az alapszigeteléstől független további szigetelés.
- c) Elválasztótranszformátor alkalmazása.

6.F) Mi ellen véd az IP jelű védettség fokozat?

..... 2 pont

- a) Robbanás és vízbehatolás ellen.
- b) Tűz és mechanikai sérülés ellen.
- c) Személyek, tárgyak, por, illetve vízbehatolás ellen,
- d) Illetéktelen személyek beavatkozása ellen.

2. feladat**Összesen: 10 pont****5 x 2 pont**

A következő állítások helyességét az „Igaz”, illetve helytelenségét a „Hamis” szavak bekarikázásával jelölje!

- a) Az egyfázisú aszinkrongép főfázis és segédfázis tekercsvégeinek egyidejű felcserélésével forgásirányváltás nem jön létre.
Igaz Hamis ..... 2 pont
- b) Az aszinkrongép közvetlen indításakor egy rövid ideig tartó üresjárási állapot jön létre.
Igaz Hamis ..... 2 pont
- c) Az egyenáramú ív hamarabb kialszik, mint a váltakozó áramú.
Igaz Hamis ..... 2 pont
- d) A szinkronmotorok fordulatszámát a frekvencia, a póluspárszám és a gerjesztőáram nagysága határozza meg.
Igaz Hamis ..... 2 pont
- e) A soros gerjesztésű egyenáramú motor kis terhelés esetén megszaladhat.
Igaz Hamis ..... 2 pont

3. feladat**Összesen: 10 pont****5 x 2 pont**

Határozza meg az alábbi fogalmak jelentését!

- a) Váltakozó áramú aszinkronmotor indító nyomatéka: ..... 2 pont
- b) Névleges áramerősség: ..... 2 pont
- c) Szinkron fordulatszám: ..... 2 pont
- d) Armatúra-visszahatás: ..... 2 pont
- e) Transzformátoráttétel: ..... 2 pont

4. feladat**Összesen: 12 pont****Ismertesse a transzformátor működési elvét az alábbi szempontok alapján:**

- a.) szerkezeti kialakítás, *4 pont*
b.) működési elv, indukciótörvény, indukált feszültségek,
feszültségátvitel, *5 pont*
c.) üzemállapotok! *3 pont*

a.) Szerkezeti kialakítás: ..... *4 pont*

b.) Működési elv, indukciótörvény, indukált feszültségek, feszültségátvitel:
..... *5 pont*

c.) Üzemállapotok: ..... *3 pont*

5. feladat**Egyfázisú transzformátor jellemzőinek meghatározása**

Adatok:

Primer oldali feszültség: $U_{1n} = 230 \text{ V}$ Primer oldali menetszám: $N_1 = 720$ menetSzekunder oldali feszültség: $U_{2n} = 24 \text{ V}$ Szekunder oldali áram: $I_{2n} = 6 \text{ A}$ Teljesítménytényező: $\cos\varphi = 0,8$ **Összesen: 10 pont****5 x 2 pont**Számítsa ki:

- a transzformátor áttételét,
- a transzformátor látszólagos teljesítményét,
- a transzformátor primer oldali névleges áramát,
- a fogyasztó hatásos- és meddőteljesítmény-felvételét!

*Kerekítés: A számított értékeket két tizedesjegyre kerekítse!***A transzformátor áttétele:**

..... 2 pont

A transzformátor primer oldali árama:

..... 2 pont

A transzformátor látszólagos teljesítménye:

..... 2 pont

A transzformátor hatásos teljesítménye:

..... 2 pont

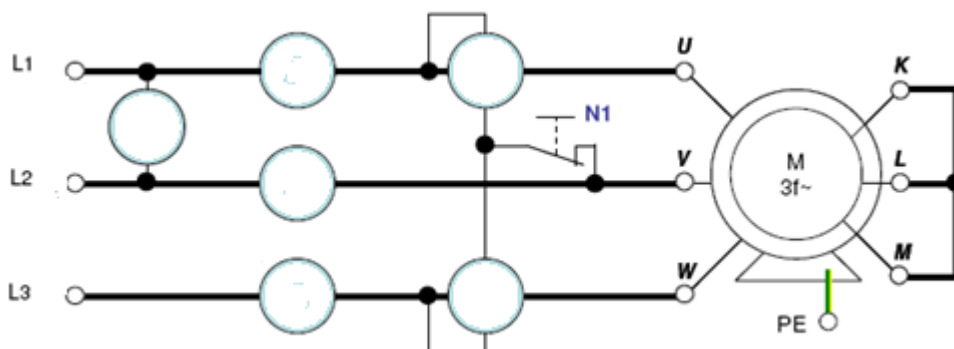
A transzformátor meddő teljesítménye:

..... 2 pont

6. feladat**Összesen: 10 pont**

Tanulmányozza az alábbi ábrát, majd végezze el az alábbi feladatokat!

- a.) Egészítse ki az ábrát a megfelelő műszerek jelölésével! ..... 2 pont
- b.) Nevezze meg, hogy az ábrán látható mérőkapcsolás milyen villamos mérés elvégzésére alkalmas! ..... 2 pont
- c.) A villamos mérés végrehajtása során kapott eredményekből milyen villamos jellemzőket tud meghatározni? ..... 3 pont
- d.) A mérési eredmények milyen jellemzők meghatározásához használhatók fel? ..... 3 pont

Megoldás:

- a.) A kapcsolási rajz kiegészítése: ..... 2 pont
- b.) A mérés megnevezése: ..... 2 pont
- c.) A villamos mérés végrehajtása során kapott villamos jellemzők: ..... 3 pont
- d.) A kapott mérési adatok felhasználhatók az alábbi jellemzők meghatározásához: ..... 3 pont

7. feladat

Összesen: 10 pont

Ismertesse az aszinkronmotorok karbantartására vonatkozó legfontosabb előírásokat!

a.) Kalickás forgórészű motorok:

..... 5 pont

b.) Csúszógyűrűs forgórészű motorok:

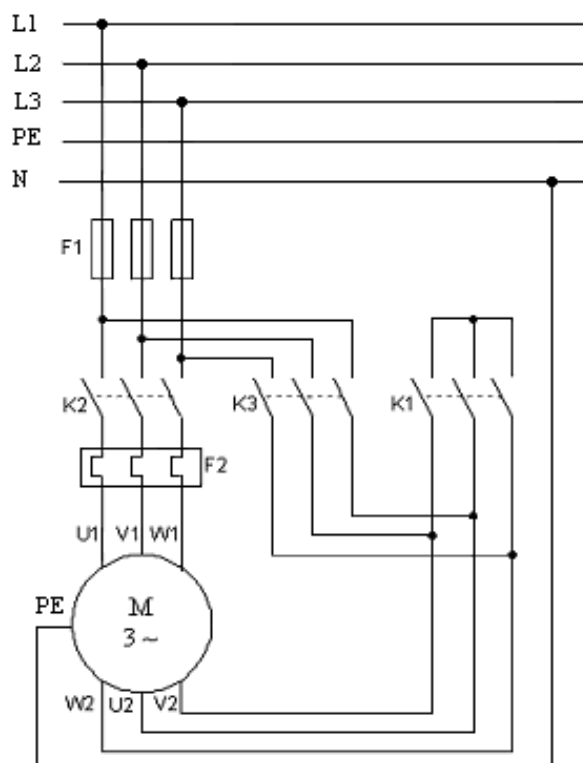
..... 5 pont

8. feladat

Összesen: 16 pont

2 x 8 pont

Az egyik üzemsarnokban található egy présgép is, amelynek aszinkronmotorja csillag – háromszög indítású. A kapcsolás főáramkörét a mellékelt, elvi hibákat is tartalmazó kapcsolási rajz szerint készítette el a villamos bekötést egy elektromos gép- és készülékszerelő.

A fenti kapcsolási rajz tanulmányozása után végezze el az alábbi feladatokat!

a) Nevezze meg a hibákat!

..... 8 pont

b) Írja le a szükséges változtatásokat!

..... 8 pont

9. feladat

Összesen: 10 pont

Ismertesse az MSZ 1585-2016 szabvány alapján a kikapcsolás, a leválasztás és a feszültségmentesítés fogalmakat!

a.) Kikapcsolás:

..... 2 pont

b.) Leválasztás:

..... 3 pont

c.) Feszültségmentesítés:

..... 5 pont